

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๔/๒๕๔๘
วันจันทร์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ (ชั้น ๓) ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายรองพล เจริญพันธุ์
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓. พลตรีศรีไชย รวยลาภ
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. นายสุภชัย บานพับทอง
ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกุล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๖. นายชาคร สุชีวะ
รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๗. นางรัชตะวัน กัลยามาตร
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป กองกลาง	กรรมการ

- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย
๘. นายวรารักษ์ ชื่นสามารถ กรรมการ
ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์
๙. คุณพรทิพย์ จาละ กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๐. นางสาวครุณี บุญสิงห์ กรรมการ
รองเลขาธิการ ก.พ.
แทนเลขาธิการ ก.พ.
๑๑. นางจิราพร บุณนาค กรรมการ
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๑๒. นางอุมาสีว์ สอาดเยี่ยม กรรมการ
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๑๓. นายไพโรจน์ สาโหมศ กรรมการ
นักการข่าว ๕
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๑๔. นายอำพล ทิมสาร กรรมการ
ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
๑๕. นายชูชัย ศุภวงศ์ กรรมการ
๑๖. นายเชิรชัย ณ นคร กรรมการ
๑๗. นายมานิจ สุขสมจิตร กรรมการ

๑๘. นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์	เลขานุการ
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	
๑๙. นางวนิดา สักการโกศล	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๒๐. นายนคร เสรีรักษ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและวิเคราะห์	
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายกิตติศักดิ์ ปรงทิ	ติตราชการ
๒. นายขวัญชัย วศวงค์	ติตการกิจ
๓. นายครรชิต มัลลวงค์	ติตการกิจ
๔. นายทศพร ศิริสัมพันธ์	ติตราชการ
๕. นายประพันธ์ นัยโกวิท	ติตราชการ
๖. นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันเอก สืบวงศ์ คุ้มพงษ์	กระทรวงกลาโหม
๒. พันโท สุรพงษ์ วรรณพฤกษ์	กระทรวงกลาโหม
๓. นายจักรพล พิมพ์าน	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๔. นางสาวพิทยา อินทรบรรลือ	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๕. นางสาวพงศ์สุริดา ไตเทียนศรี	ช่วยราชการรัฐมนตรีประจำสำนัก

นายกรัฐมนตรี

๖. นายวิริยะ รามสมภพ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗. นางศิริกุล ปัญญาธิกุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นางภักพิชา จันทศิริ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นายศักดิ์ดา สุทธิโคตร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๐. นางสาวเสาวณีย์ สกุรัตน์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๑. นางสาวสุดา ศิลากุล	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๒. นางสาวกมลชนก จงเสถียร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรนันทน์ เวชชาชีวะ) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๘

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเดือนมีนาคม ๒๕๔๘

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ มีเรื่องร้องเรียนเข้ามาสู่การดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน จำนวน ๒๑ เรื่อง ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๑๖ เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๕ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเดือนมีนาคม ๒๕๔๘

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๔ เรื่อง ยุติแล้ว ๒ เรื่อง โดยได้แจ้งผู้ร้องทราบแล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการ ๒ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเดือนมีนาคม ๒๕๔๘

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ได้มีการวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วเสร็จ ดังนี้

- คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วเสร็จ จำนวน ๒๓ เรื่อง คือ คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๕/๒๕๔๘ - สค ๔๑/๒๕๔๘ และได้มีคำสั่ง ที่ สค ๔/๒๕๔๘ จำนวน ๑ เรื่อง
- คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ จำนวน ๑ เรื่อง คือ คำวินิจฉัย ที่ สค ๓/๒๕๔๘
- คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข จำนวน ๓ เรื่อง คือ คำวินิจฉัย ที่ พส ๒/๒๕๔๘ - พส ๔/๒๕๔๘

- ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ขอถอนเรื่องเพื่อทราบในส่วนของผลการดำเนินงานวินิจฉัยของของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศออกไปก่อนเนื่องจากยังมีข้อสงสัยในประเด็นข้อกฎหมายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการบางท่านว่า กรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ดุลยพินิจสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการโดยอ้างฐานกฎหมายว่าเป็นไปตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔๖ สัตตแล้วนั้น จะถือว่าฐานกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายเฉพาะที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่สามารถก้าวล่วงไปวินิจฉัยอีกใช่หรือไม่ จึงประสงค์ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ไปศึกษาข้อกฎหมายและนำมาเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

นอกจากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ที่ประชุมได้หยิบยกประเด็นอื่นขึ้นพิจารณา โดยประธานฯ ได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ หยิบยกคำวินิจฉัยที่มีประเด็นหรือข้อสังเกตที่น่าสนใจและประเด็นที่เห็นว่าอาจทำให้เกิดมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือมีมาตรฐานในการดำเนินงาน และนำมาพิจารณาหารือในที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อกำหนดมาตรฐานต่อไปได้ เป็นต้นว่า คำวินิจฉัย ที่ สค ๓๒/๒๕๔๘ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติของ นายชาคริต งามน้อย ที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีมติให้ลบข้อมูลประวัติของนายชาคริต งามน้อย ผู้อุทธรณ์ ออกจากประวัติอาชญากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งก็คือเป็นเรื่องซึ่งยังไม่เคยมีมาก่อนโดยนายชาคริต งามน้อย ในสมัยที่ยังเป็นเยาวชนได้เคยไปถูกต้องหาคดีปล้นทรัพย์และศาลได้พิพากษาลงโทษ แต่ศาลคดีเด็กและเยาวชนได้ลดโทษโดยให้เปลี่ยนเป็นการคุมประพฤติและมีการออกหลักฐานยืนยันความบริสุทธิ์ให้ซึ่งถือว่าไม่ได้ต้องหาคดีอาญา เมื่อนายชาคริตฯ ไปสอบเข้ารับราชการ หน่วยงานนั้นได้มีการสอบถามไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อตรวจสอบประวัติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ได้รายงานว่ามีประวัติคดีอาญาอยู่ในทะเบียนประวัติของนายชาคริตฯ ทำให้ไม่สามารถรับราชการได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้วินิจฉัยโดยเห็นว่า เมื่อมีข้อเท็จจริงว่าสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนนทบุรี ได้ยืนยันว่านายชาคริตฯ เป็นผู้บริสุทธิ์ และได้ออกใบบริสุทธิ์ให้แล้วก็ไม่น่าจะมีประวัติอยู่ในกระบวนอาญา และเห็นว่า การที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดเก็บข้อมูลผู้อุทธรณ์ในฐานะที่เป็นอาชญากรในทะเบียนประวัติอาชญากรตามระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงเป็นการเก็บ

ที่ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พ.ศ. ๒๕๑๕ และประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จึงได้มีคำวินิจฉัยให้มีการลบข้อมูลนี้ออกจากทะเบียนประวัติ อย่างไรก็ตามก็ดี เรื่องนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ โดยอาจจะเชิญสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงยุติธรรมมาหารือเพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้ให้เป็นมาตรฐานหรือแนวทางการดำเนินงานต่อไปได้

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (คุณพรทิพย์ จาละ) ให้ข้อสังเกตว่า เรื่องนี้อาจเป็นเรื่องการประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อศาลได้เปลี่ยนแปลงโทษเป็นคุมประพฤติแล้วอาจไม่ได้มีการแจ้งกลับไปที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากกรณีนี้มีการประสานกลับไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ลบข้อมูลออกจากทะเบียนประวัติ ก็จะแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้

ประธานฯ ได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาดำเนินการในเรื่องนี้และนำเข้าหารือในที่ประชุมอีกครั้งหนึ่ง

นายธีรชัย ฉ นคร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ถ้าข้อมูลประวัติที่เก็บไว้เป็นความจริงและลบออกไปจะต้องหรือไม่ เรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของส่วนราชการ หากไม่ตรงกับความเป็นจริงก็มีสิทธิ์ขอให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ แต่หากยืนยันว่าเป็นจริงและจะไม่แก้ไข ก็ต้องทำความเข้าใจเหตุข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของเจ้าของข้อมูล การไปลบออกอาจไม่ถูกต้อง

เลขานุการฯ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ให้ข้อมูลว่า คำวินิจฉัยที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่ง คือ คำวินิจฉัยศาลาตั้งคมฯ ที่ สค ๒๑/๒๕๔๘ ซึ่งเป็นเรื่องการขอข้อมูลเกี่ยวกับการประกันตนซึ่งในอดีตคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เคยวินิจฉัยในลักษณะเป็นแนวทางว่า ข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ การตามทวงหนี้ที่ศาลพิพากษาให้เป็นลูกหนี้แล้ว ถึงแม้เป็นข้อมูลส่วนบุคคลเจ้าหนี้ก็มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารนั้นจากส่วนราชการได้ เนื่องจากเป็นไปตามข้อยกเว้นของกฎหมายตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ในกรณีคำวินิจฉัยนี้ได้วินิจฉัยไปอีกทางหนึ่งว่า กรณีบริษัทมาขอข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ที่ประกันตนที่อยู่กับสำนักงานประกันสังคม คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่าไม่สมควรให้เปิดเผยเพราะอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคม และในขณะเดียวกันก็อาจจะทำให้สำนักงานประกันสังคม ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล

กับเจ้าหนี้จะกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ รวมทั้งการทวงหนี้ เจ้าหนี้ยังมีหนทางดำเนินการอื่นเพื่อการบังคับชำระหนี้ได้ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงวินิจฉัยไม่เปิดเผย

มติ ที่ประชุมรับทราบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการตามข้อคิดเห็นของที่ประชุม

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา ส่งเรื่องอุทธรณ์เดือนมีนาคม ๒๕๔๘

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ได้พิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๘ เรื่อง

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการประชุมสัมมนาพร้อมระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘

เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ได้เสนอรายงานให้ที่ประชุมทราบ ถึงการเตรียมการดำเนินงานการประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่ได้มีมติไว้ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ ว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำโครงการจัดประชุมสัมมนาฯ โดยแบ่งการประชุมสัมมนาออกเป็นสองส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งในเบื้องต้น กำหนดจะจัดในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประธานฯ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้มีเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเสนอแนะนโยบายต่างๆ มากขึ้น สำหรับหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวเห็นว่า เนื่องจากในเดือนมีนาคมที่ผ่านมา รัฐบาล

ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาโดยมีนโยบายที่สำคัญ ๕ เรื่อง คือ ๑) การจัดความยากจน ๒) การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ ๓) การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ ๔) นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕) การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๖) นโยบายพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๗) นโยบายส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม ๘) นโยบายรักษาความมั่นคงแห่งรัฐ ๙) นโยบายตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ จากนโยบายทั้ง ๕ เรื่องเห็นว่า มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ อยู่ในนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เรื่องการส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม จึงเห็นว่าในการประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงควรจะใช้หัวข้อเรื่อง “แนวทางการใช้กลไกตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและกระบวนการประชาสังคม” เป็นหัวข้อหรือประเด็นในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยด้วย

ส่วนที่สอง เป็นการสัมมนาความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยพิจารณาเห็นว่าเนื่องจากในการทำงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โอกาสที่จะพบกันมีน้อย แม้แต่ในคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๕ สาขา ก็มีโอกาสพบกันน้อย จึงเห็นสมควรได้มีการสัมมนาร่วมกันระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในการสัมมนาจะมีหัวข้อสัมมนา ๒ เรื่องคือ ๑) เรื่อง “ปัญหาการปฏิบัติงานวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ซึ่งจะเป็นการประมวลเรื่องที่สำคัญๆ เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีโอกาสแลกเปลี่ยนกันและคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้รับทราบด้วย ๒) เรื่อง “กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล” ซึ่งเห็นว่า ในการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายของรัฐบาลปัจจุบัน กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็ถือเป็นร่างกฎหมายหนึ่งในแผนพัฒนากฎหมายของรัฐบาล และในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาพัฒนากฎหมายของรัฐบาลที่มีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ได้มีมติว่าให้ร่างกฎหมายนี้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงเห็นควรนำกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเข้าสู่การประชุมสัมมนาในครั้งนี้ด้วย

๔. เลขานุการฯ (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเท่าที่ได้เตรียมไว้ขณะนี้คือ การระดมแนวคิดในทางยุทธศาสตร์หรือว่าทิศทางข้างหน้าจะเป็นอย่างไร เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการเฉพาะคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่จะมีการจัดอีกครั้งหนึ่งระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะเป็นประเด็นปัญหาเรื่องแนวการวินิจฉัยต่างๆ ที่อาจนำมาปรับรวมกัน โดยฝ่ายเลขานุการฯ จะต้องจัดทำรายละเอียดไว้ก่อน แล้วจึงใช้ที่ประชุมร่วมครั้งนั้นได้พิจารณาร่วมกัน รวมทั้งนำเรื่องของระบบการสนับสนุนคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมารวมด้วย สำหรับการให้องค์กรอื่นๆ เข้าร่วมในการประชุมสัมมนาด้วยนั้น ในครั้งนี้ไม่ได้เตรียมการไว้ อย่างไรก็ตามก็ได้ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ไปประมวลเรื่องที่มีข้อสังเกตหรือข้อวิจารณ์ต่างๆ จากการประชุมสัมมนาซึ่งจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาหลายปีแล้ว ซึ่งในการสัมมนาทุกครั้งจะมีผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ให้ข้อวิจารณ์ ข้อสังเกตต่างๆ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่น่ามาใช้ในการวางยุทธศาสตร์

๕. ประธานฯ ให้ความเห็นว่า การเชิญบุคคลภายนอกเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะผู้ที่มีส่วนได้เสียต่างๆ จะได้ร่วมแสดงความคิดเห็น แสดงถึงปัญหาความต้องการ ซึ่งจะทำให้ได้รับทราบปัญหาความต้องการจากบุคคลภายนอก โดยฝ่ายเลขานุการฯ อาจจะรวบรวมเอกสารไว้และใช้เวลาช่วงหนึ่งเชิญบุคคลภายนอกมาร่วมด้วย

๖. ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นายอำพล ทิมसार) ให้ความเห็นว่า เนื่องจากผลคำวินิจฉัยต่างๆ จะมีคนหลายกลุ่มที่ต้องการทราบข้อมูลประเภทนี้ ไม่ว่าจะเป็นประชาชนโดยทั่วไปหรือจะเป็นหน่วยงานที่ให้บริการ เพราะฉะนั้นความต้องการเหล่านี้ควรจะรวบรวมและประมวลเสียก่อนเพื่อที่ว่า ในฐานะผู้รับบริการต้องการทราบอะไร และในขณะเดียวกันผู้ที่ให้การบริการรู้กฎหมายในเรื่องนี้ดีหรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ควรจะประมวลในภาพรวมให้ชัดเจนก่อน โดยอาจแบ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มเพื่อพิจารณาว่า ขั้นตอนในการดำเนินงานที่แต่ละกลุ่มต้องการทราบนั้นมีผลแตกต่างหรือมีผลเหมือนกันอย่างไร หลังจากนั้นจึงนำประเด็นเหล่านี้มาวิเคราะห์ ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์มากกว่า เพราะหากจัดประชุมโดยที่ไม่มีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะนำไปใช้ประโยชน์อาจจะกว้างเกินไป

๗. ประธานฯ ให้ความเห็นว่า รูปแบบการจัดประชุมควรจัดในลักษณะที่
สามารถแสดงความคิดเห็นและระดมสมองกันอย่างสบาย ๆ การกำหนดหัวข้อเป็นเรื่องของกฎหมาย
อย่างเดียวอาจจะแคบไป ถ้าใช้บรรยากาศการประชุมเช่นนี้อาจจะไม่ได้ผล

๘. นายธีรชัย วัฒนกร (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเคยปรารภไว้หลายครั้งว่า ในหลายกรณีเรื่องที่ซ้ำๆ
กัน นั้น [...] การอุทธรณ์บ่อยๆ จะมีความรู้สึกที่ว่าส่วนราชการได้ปฏิเสธโดยไม่ได้ใช้ดุลยพินิจในเบื้องต้นให้
เรียบร้อยก่อน จึงเห็นว่าฝ่ายเลขานุการฯ ควรจะต้องไปพิจารณาว่าจะมีกลไกอะไรบ้างที่จะช่วยใน
เรื่องนี้ด้วย

๙. นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ได้สอบถามฝ่ายเลขานุการฯ ว่า
การประชุมร่วมของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร เป็นคนละส่วนกับการประชุมยุทธศาสตร์ใช่หรือไม่

๑๐. เลขานุการฯ (นายชังทอง โอภาสศิริวิทย์) ชี้แจงว่า ในเบื้องต้นจะแยก
จากกันก่อน โดยจะประชุมเรื่องยุทธศาสตร์ก่อนโดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้
ระดมความเห็นกัน ส่วนการประชุมระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับคณะกรรมการ
วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นก็จัดอีกครั้งหนึ่ง อาจจะอีกสองหรือสามเดือนข้างหน้าเป็น
คนละส่วนกัน แต่อย่างไรก็ตามในการประชุมเพื่อจะระดมความเห็นของยุทธศาสตร์ถ้าจะพิจารณา
ในเรื่องของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) หรือผู้เกี่ยวข้องมาให้ความเห็นด้วยนั้น จะจัดเข้ามาร่วม
ในครั้งนี้อยู่หรือจะแบ่งเวลากัน ส่วนหนึ่งฝ่ายเลขานุการฯ หรือสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการคงจะต้องไปเตรียมข้อมูลหรือความเห็นต่างๆ ที่เคยมีมาแล้ว ทั้งในการทำวิจัยและการ
สัมมนาที่มีการประเมินผลไว้ รวมถึงการสัมมนาภาคประชาชน อย่างไรก็ตาม ก็จะพิจารณาเชิญ
ผู้ [...] ที่เป็นผู้ให้บริการเข้ามาร่วมในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ด้วย

๑๑. ประธานฯ ให้ความเห็นว่า ควรเชิญคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารเข้ามาร่วมในครั้งนี้ด้วย เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ที่จะต้องบังคับใช้
กฎหมายนี้ด้วย

๑๒. นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ความเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ หากนายกรัฐมนตรีกรุณามากล่าวปาฐกถาาร่วมด้วยก็จะได้ผลในแง่ที่เป็นการส่งสัญญาณให้หน่วยงานราชการทั้งหลายรู้ว่า ขณะนี้ทิศทางจะเป็นไปในลักษณะที่เปิดเผยโปรงใส (Transparency) รวมทั้งเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Government) ซึ่งต่อไปก็จะเป็นการทำให้หน่วยงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งหน่วยราชการต่าง ๆ ก็จะมีความตื่นตัวซึ่งจะได้ประโยชน์มาก

๑๓. ประธานฯ ให้ความเห็นว่า เห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ ถ้าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถรายงานสรุปให้นายกรัฐมนตรีเข้าใจว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำลังจะก้าวไปในทิศทางใดแล้ว อาจจัดประชุมอีกครั้งหนึ่งโดยเรียนเชิญนายกรัฐมนตรีมากล่าวปาฐกถาาในเรื่องข้อมูลข่าวสารของราชการก็จะมีผลมากขึ้น

๑๔. เลขานุการฯ (นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์) ชี้แจงว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เคยมีการสั่งการไว้แล้วว่า ควรจะจัดให้มีการสัมมนาใหญ่โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดหรือหัวหน้าหน่วยงานได้รับฟังทิศทางในเรื่องนี้จากนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเป็นส่วนที่จะต้องเตรียมการต่อไป

๑๕. ประธานฯ กล่าวสรุปว่า เรื่องนี้เป็นจุดเริ่มต้นอีกครั้งหนึ่งสำหรับรัฐบาลชุดใหม่ในเรื่องของการสร้างความโปรงใสในระบบทั้งหมด และนายกรัฐมนตรีก็อยากให้เรื่องนี้เกิดขึ้นจริงๆ สำหรับช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจะมีกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นกลไกในการสนับสนุนงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีกหน่วยงานหนึ่งที่สามารถทำงานร่วมกันได้

๑๖. เลขานุการฯ (นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์) ชี้แจงว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จะได้ประสานวันเวลากับประธานฯ และกรรมการ เพื่อกำหนดวันเวลาที่เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

มติ ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

(๑) ให้รวมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกับ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๘ ไว้ในครั้งเดียวกัน โดยอาจจัดประชุมในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘

(๒) ให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดเตรียมข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางหรือยุทธศาสตร์การดำเนินงานในอนาคตของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหรือสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและหน่วยงานของรัฐตามนโยบายของรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการระดมความคิดเห็นเพิ่มเติมจากที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ อันจะนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติราชการสี่ปี รวมทั้งประมวลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในแต่ละสาขา ข้อเสนอแนะจากการประชุมสัมมนาที่เคยจัดมาแล้ว ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งระบบที่ใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อนำเข้าหารือในที่ประชุมที่จะจัดขึ้นต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

นายนคร เสรีรักษ์
ผู้จดยานงานการประชุม